

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 2000-2001

6 MAART 2001

Wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 190, 194, 259bis-9, 259bis-10, 259octies en 371 van het Gerechtelijk Wetboek, tot invoeging van artikel 191bis in het Gerechtelijk Wetboek en tot wijziging van artikel 21 van de wet van 18 juli 1991 tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de opleiding en werving van magistraten

TEKST AANGENOMEN
DOOR DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE

Algemene bepaling

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Zie:

Stukken van de Senaat:

2-639 - 2000/2001:

- Nr. 1: Ontwerp overgezonden door de Kamer van volksvertegenwoordigers.
- Nr. 2: Amendementen.
- Nr. 3: Amendementen.
- Nr. 4: Amendementen.
- Nr. 5: Verslag.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2000-2001

6 MARS 2001

Projet de loi modifiant les articles 190, 194, 259bis-9, 259bis-10, 259octies et 371 du Code judiciaire, insérant l'article 191bis dans le Code judiciaire et modifiant l'article 21 de la loi du 18 juillet 1991 modifiant les règles du Code judiciaire relatives à la formation et au recrutement des magistrats

TEXTE ADOPTÉ
PAR LA COMMISSION
DE LA JUSTICE

Disposition générale

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Voir:

Documents du Sénat:

2-639 - 2000/2001:

- Nº 1: Projet transmis par la Chambre des représentants.
- Nº 2: Amendements.
- Nº 3: Amendements.
- Nº 4: Amendements.
- Nº 5: Rapport.

Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 2

In artikel 190, § 2bis, van het Gerechtelijk Wetboek, vervangen bij de wet van 18 juli 1991 en gewijzigd bij de wetten van 1 december 1994, 6 mei 1997, 10 februari 1998, 22 december 1998 en 24 maart 1999, worden in de Franse tekst tussen de woorden «est attribué» en «à un candidat» de woorden «en priorité» ingevoegd.

Art. 3

In hetzelfde Wetboek wordt artikel 191bis, zoals vernummerd bij de wet van 22 december 1998, hersteld in de volgende lezing:

§ 1. Eenieder die ten minste de laatste vijftien jaar ononderbroken als voornaamste beroepsactiviteit het beroep van advocaat heeft uitgeoefend of ten minste tien jaar deze activiteit als voornaamste beroepsactiviteit heeft uitgeoefend en vervolgens gedurende vijf jaar een functie heeft uitgeoefend die een gedegen kennis van het recht vereist, wordt vrijgesteld van het in artikel 259bis-9, § 1, bepaalde examen inzake beroepsbekwaamheid met het oog op een benoeming als bedoeld in artikel 190, mits aan de in § 2 vermelde voorwaarden is voldaan.

§ 2. Het verzoek daartoe wordt bij een ter post aangetekende brief gericht aan de bevoegde benoemings- en aanwijzingscommissie, naar gelang van de taal van het diploma van doctor of licentiaat in de rechten.

Dit schrijven moet vergezeld zijn van de nodige stavingstukken waaruit blijkt dat de voorwaarden vermeld in § 1 zijn vervuld.

Binnen veertig dagen na de ontvangst van het verzoek beslist de benoemings- en aanwijzingscommissie met een meerderheid van drie vierde van de stemmen over de ontvankelijkheid ervan.

Verklaart de benoemings- en aanwijzingscommissie het verzoek onontvankelijk, dan wordt de verzoeker hiervan bij een ter post aangetekende brief in kennis gesteld.

Verklaart de benoemings- en aanwijzingscommissie het verzoek ontvankelijk, dan wordt de verzoeker bij een ter post aangetekende brief opgeroepen voor een evaluatie-examen.

De verzoeker ten aanzien van wie de bevoegde benoemings- en aanwijzingscommissie met een meerderheid van drie vierde van de stemmen heeft geoordeeld dat hij geslaagd is voor het mondelinge evaluatie-examen, wordt gemachtigd om zich kandidaat te stellen voor een benoeming bedoeld in artikel 190.

Modifications du Code judiciaire

Art. 2

Dans le texte français de l'article 190, § 2bis, du Code judiciaire, remplacé par la loi du 18 juillet 1991 et modifié par les lois des 1er décembre 1994, 6 mai 1997, 10 février 1998, 22 décembre 1998 et 24 mars 1999, les mots «en priorité» sont insérés entre les mots «est attribué» et «à un candidat».

Art. 3

Dans le même Code, l'article 191bis, tel qu'il a été renuméroté par la loi du 22 décembre 1998, est rétabli dans la rédaction suivante:

§ 1er. Toute personne qui a exercé de manière ininterrompue la profession d'avocat à titre d'activité professionnelle principale depuis au moins les quinze dernières années ou qui a exercé pendant dix ans au moins cette activité à titre d'activité professionnelle principale et ensuite exercé pendant cinq ans une fonction dont l'exercice nécessite une bonne connaissance du droit, est dispensée de l'examen d'aptitude professionnelle prescrit à l'article 259bis-9, § 1er, en vue d'une nomination visée à l'article 190, pour autant que les conditions prévues au § 2 soient respectées.

§ 2. À cette fin, une demande est introduite par lettre recommandée à la poste adressée à la commission de nomination et de désignation compétente, en fonction de la langue du diplôme de docteur ou licencié en droit.

Cet écrit doit être accompagné des pièces justificatives desquelles il ressort que les conditions visées au § 1er sont remplies.

Dans un délai de quarante jours à compter de la réception de la demande, la commission de nomination et de désignation décide de sa recevabilité à la majorité des trois quarts des voix.

Si la commission de nomination et de désignation déclare la demande irrecevable, le demandeur en est informé par lettre recommandée à la poste.

Si la commission de nomination et de désignation déclare la demande recevable, le demandeur est invité à un examen d'évaluation par lettre recommandée à la poste.

Le demandeur dont la commission de nomination et de désignation compétente estime, à la majorité des trois quarts des voix, qu'il a réussi l'examen oral d'évaluation, est autorisé à se porter candidat à une nomination visée à l'article 190.

§ 3. De door de benoemings- en aanwijzingscommissie afgegeven machtiging is geldig gedurende drie jaar, te rekenen vanaf de datum van de afgifte van de machtiging.

Indien de kandidaat niet geslaagd is voor het mondelinge evaluatie-examen, wordt de verzoeker daarvan bij een gemotiveerde en ter post aangetekende brief in kennis gesteld. In dit geval mag de betrokkenen op zijn vroegst drie jaar na die kennisgeving een nieuw verzoek indienen.

Art. 4

In artikel 194 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 18 juli 1991 en gewijzigd bij de wetten van 1 december 1994, 6 mei 1997, 22 december 1998 en 24 maart 1999, wordt § 4, eerste lid, vervangen als volgt:

«Onverminderd de voorwaarden gesteld in § 1 wordt het ambt van de substituut-procureur des Konings, gespecialiseerd in fiscale zaken toegewezen aan een kandidaat die titels of verdiensten voorlegt waaruit deze gespecialiseerde kennis blijkt. Deze titels en verdiensten worden onderzocht door de benoemings- en aanwijzingscommissie bedoeld in artikel 259bis-8.»

Art. 5

In artikel 259bis-9, § 1, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 22 december 1998, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt aangevuld als volgt: «evenals het programma van het mondelinge evaluatie-examen»;

2° in het tweede lid worden de woorden «Het examen inzake beroepsbekwaamheid en het vergelijkend toelatingsexamen tot de gerechtelijke stage» vervangen door de woorden «Het examen inzake beroepsbekwaamheid, het vergelijkend examen tot de gerechtelijke stage en het mondelinge evaluatie-examen».

Art. 6

Artikel 259bis-10, § 1, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 22 december 1998, wordt aangevuld als volgt:

«3° de organisatie van het mondelinge evaluatie-examen op de wijze en onder de voorwaarden bepaald bij koninklijk besluit en het verstrekken van de machtiging bedoeld in artikel 191bis, § 2, laatste lid.

§ 3. L'autorisation délivrée par la commission de nomination et de désignation est valable pendant trois ans à compter de la date de délivrance de l'autorisation.

Si le candidat n'a pas réussi l'examen oral d'évaluation, le demandeur en est averti par lettre recommandée à la poste. Dans ce cas, l'intéressé peut introduire une nouvelle demande au plus tôt trois ans après cette notification.

Art. 4

À l'article 194 du même Code remplacé par la loi du 18 juillet 1991 et modifié par les lois des 1er décembre 1994, 6 mai 1997, 22 décembre 1998 et 24 mars 1999, le paragraphe 4, alinéa premier, est remplacé par la disposition suivante :

«Sans préjudice des conditions fixées au § 1er, la fonction de substitut du procureur du Roi spécialisé en matière fiscale est attribuée à un candidat qui justifie de cette connaissance spécialisée par ses titres ou son expérience. Ces titres et expérience sont examinés par la commission de nomination et de désignation visée à l'article 259bis-8.»

Art. 5

À l'article 259bis-9, § 1er, du même Code, inséré par la loi du 22 décembre 1998, sont apportées les modifications suivantes :

1° l'alinéa 1er est complété comme suit : «ainsi que le programme de l'examen oral d'évaluation»;

2° dans l'alinéa 2, les mots «L'examen d'aptitude professionnelle et le concours d'admission au stage judiciaire» sont remplacés par les mots «L'examen d'aptitude professionnelle, le concours d'admission au stage judiciaire et l'examen oral d'évaluation».

Art. 6

L'article 259bis-10, § 1er, du même Code, inséré par la loi du 22 décembre 1998, est complété comme suit :

«3° l'organisation de l'examen oral d'évaluation selon les modalités et les conditions déterminées par arrêté royal et l'octroi de l'autorisation visée à l'article 191bis, § 2, dernier alinéa.

Art. 7

In artikel 259^{octicies} van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 22 december 1998, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 2, eerste lid, wordt de bepaling na het tweede streepje vervangen als volgt: «— van de 16e tot en met de 21e maand in een strafinrichting, een politiedienst, een kantoor van een notaris of van een gerechtsdeurwaarder, of in een juridische dienst van een openbare economische of sociale instelling, alle gevestigd binnen het Rijk of de Europese Unie»;

2° in § 3, tweede lid, wordt de bepaling na het tweede streepje vervangen als volgt: «— van de 13e tot en met de 15e maand in een strafinrichting, een politiedienst of in een juridische dienst van een openbare economische of sociale instelling, alle gevestigd binnen het Rijk of de Europese Unie.»

Art. 8

In artikel 371, § 2, a), van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 2 augustus 1974, worden de woorden «10 jaar» en «tien jaren» vervangen door de woorden «vier jaar».

Wijziging van de wet van 18 juli 1991 tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de opleiding en werving van magistraten

Art. 9

In artikel 21, vierde lid, van de wet van 18 juli 1991 tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de opleiding en werving van magistraten, gewijzigd bij de wetten van 6 augustus 1993, 1 december 1994 en vervangen bij de wet van 22 december 1998, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen de woorden «plaatsvervangende rechters» en «, ook een geslaagde» worden de woorden «die regelmatig, in de loop van de vijf jaar die aan hun kandidaatstelling voorafgaan, rechters of leden van het openbaar ministerie hebben vervangen» ingevoegd;

2° het woord «moet» wordt vervangen door het woord «kan»;

3° het woord «eveneens» wordt geschrapt.

Slotbepalingen

Art. 10

Artikel 194, § 4, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, zoals gewijzigd door artikel 4 van deze wet,

Art. 7

À l'article 259^{octicies} du même Code, inséré par la loi du 22 décembre 1998, sont apportées les modifications suivantes :

1° au § 2, alinéa premier, le deuxième tiret est remplacé par la disposition suivante : «— du 16e au 21e mois inclus au sein d'un établissement pénitentiaire, d'un service de police, d'une étude notariale ou d'une étude d'un huissier de justice ou au sein d'un service juridique d'une institution publique économique ou sociale, tous établis dans le Royaume ou l'Union européenne»;

2° au § 3, alinéa 2, le deuxième tiret est remplacé par la disposition suivante : «— du 13e au 15e mois inclus au sein d'un établissement pénitentiaire, d'un service de police ou au sein d'un service juridique d'une institution publique économique ou sociale, tous établis dans le Royaume ou l'Union européenne.»

Art. 8

À l'article 371, § 2, a, du même Code, modifié par la loi du 2 août 1974, les mots «dix années» sont remplacés par les mots «quatre années».

Modification de la loi du 18 juillet 1991 modifiant les règles du Code judiciaire relatives à la formation et au recrutement des magistrats

Art. 9

À l'article 21, alinéa 4, de la loi du 18 juillet 1991 modifiant les règles du Code judiciaire relatives à la formation et au recrutement des magistrats, modifié par les lois des 6 août 1993, 1er décembre 1994 et remplacé par la loi du 22 décembre 1998, sont apportées les modifications suivantes :

1° les mots «qui ont remplacé régulièrement, au cours des cinq années qui précèdent leur candidature, soit des juges, soit des membres du ministère public» sont insérés entre les mots «juges suppléants précités» et «, un lauréat»;

2° le mot «doit» est remplacé par le mot «peut»;

3° le mot «également» est supprimé.

Dispositions finales

Art. 10

L'article 194, § 4, alinéa 1er, du Code judiciaire, tel que modifié par l'article 4 de la présente loi et

en artikel 21 van de wet van 18 juli 1991 tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de opleiding en werving van magistraten zoals gewijzigd door artikel 9 van deze wet, zijn slechts van toepassing op de vacatures die na de inwerkingtreding van voormeld artikel in het *Belgisch Staatsblad* worden bekend gemaakt.

Art. 11

De bepalingen van artikel 259octies, § 2, eerste lid, tweede streepje en § 3, tweede lid, tweede streepje van het Gerechtelijk Wetboek, zoals gewijzigd door deze wet, zijn niet van toepassing op de personen die voor 1 januari 2000 tot gerechtelijk stagiair werden benoemd.

Art. 12

Deze wet treedt in werking de dag waarop zij in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt, met uitzondering van de artikelen 3, 5 en 6, die in werking treden op de door de Koning te bepalen datum, en uiterlijk twaalf maanden na de bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad*.

l'article 21 de la loi du 18 juillet 1991 modifiant les règles du Code judiciaire relatives à la formation et au recrutement des magistrats, tel que modifié par l'article 9 de la présente loi, ne sont applicables qu'aux vacances publiées au *Moniteur belge* après l'entrée en vigueur de l'article précédent.

Art. 11

Les dispositions de l'article 259octies, § 2, alinéa 1er, deuxième tiret et § 3, alinéa 2, deuxième tiret du Code judiciaire, tel qu'ils sont modifiés par la présente loi, ne sont pas applicables aux personnes nommées stagiaire judiciaire avant le 1er janvier 2000.

Art. 12

La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*, à l'exception des articles 3, 5 et 6, qui entrent en vigueur à la date fixée par le Roi, au plus tard douze mois après la publication de la présente loi au *Moniteur belge*.